

Sygn. akt V CSK 587/16

POSTANOWIENIE

Dnia 25 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku W. C.
przy uczestnictwie P. Spółki Akcyjnej z siedzibą w K.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 kwietnia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 14 kwietnia 2016 r., sygn. akt IV Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek W. C. o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

P. S.A. - uczestniczka postępowania o ustanowienie służebności przesyłu wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 14 kwietnia 2016 r., którym oddalono apelację wnioskodawcy i uczestniczki od postanowienia Sądu Rejonowego w B. z dnia 3 listopada 2015 r., ustanawiającego służebność przesyłu na nieruchomości położonej w B. , stanowiącej własność wnioskodawcy – W. C. za wynagrodzeniem.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Celem skargi kasacyjnej jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rola nie polega zatem na korygowaniu ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. W ramach tzw. przedsądu Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należycie umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przyczyny te mają wykazać występowanie kwestii uzasadniających przystąpienie do rozpoznania tak szczególnego środka prawnego. Wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie są oddzielną jednostką redakcyjną skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Nie może być uznane za wystarczające odwołanie się do motywacji podstaw skargi kasacyjnej, nawet jeżeli zawiera tożsame argumenty (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08; z dnia 10 marca 2016 r., II CSK 10/16 - nie publ.). Ograniczenie kognicji Sądu Najwyższego wynika stąd, że orzekanie w przedmiocie przyjęcia skargi następuje na posiedzeniu niejawnym oraz w innym składzie jak merytoryczne rozpoznawanie skargi kasacyjnej (art. 398¹⁰ zd. 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

W skardze powołano przyczynę wskazaną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., podnosząc, że oczywista zasadność jest konsekwencją naruszenia art. 5 ust. 1 ustawy o przekształceniach własnościowych niektórych przedsiębiorstw państwowych o szczególnym znaczeniu dla gospodarki oraz art. 8 ustawy o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych poprzez przyjęcie, że zakres następstwa prawnego pomiędzy Skarbem Państwa reprezentowanym przez przedsiębiorstwo energetyczne a uczestniczką nie obejmuje ograniczonego prawa rzeczowego w postaci służebności przesyłu na przedmiotowej nieruchomości. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, dla skutecznego powołania takiej przyczyny konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter

oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2016 r., IV CSK 729/14 oraz z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15 - nie publ.). Musi być oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna bez głębszej analizy przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Nie jest wystarczające naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której jego następstwem jest wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym - jego zdaniem - Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią juretryczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2013 r., I UK 214/13, nie publ.).

Skarga nie odpowiada powyższym wymaganiom ponieważ jakkolwiek skarżąca przedstawiła obszerny wywód, to pozostaje bez związku z przyczyną wydania zaskarżonego rozstrzygnięcia. Z uzasadnienia postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 14 kwietnia 2016 r. wynika bowiem, że sąd nie przyjął następstwa prawnego pomiędzy wnioskodawczynią a Skarbem Państwa wobec niewykazania tej okoliczności, niezbędnego wobec zaprzeczenia okoliczności przejścia posiadania oraz prawa własności przysługującego Skarbowi Państwa na podstawie zasiedzenia od 1 stycznia 1985 r. Nie budzi również zastrzeżeń odmowa przyjęcia na podstawie notoryjności faktu wydawania decyzji administracyjnych na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości w toku postępowania dotyczącego realizacji inwestycji energetycznych i domniemania faktycznego mającego wynikać z wydania takiej decyzji w odniesieniu do innej linii na terenie Gminy B.. Tym samym stanowisko przyjęte przez sąd odwoławczy nie wynikało z błędnej wykładni

przepisów prawa, tylko z oceny materiału dowodowego, która jako element podstawy faktycznej rozstrzygnięcia nie podlega kognicji Sądu Najwyższego (art. 398³ § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania. Wniosek o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego został sformułowany adekwatnie do wniosku merytorycznego i, wobec nie powiązania z postępowaniem w przedmiocie przedsądu, podlegał oddaleniu.

jw